

Bigarren Hezkuntza

1. zikloa

DBHko 1. eta 2. mailak

12 EKOIZPEN ETA
KONTSUMO
ARDURATSUAK

JUSTIZIA

Lantzeko garaia

SED materialak
24-25

Elkartasuna | Hezkuntza | garapena

Materialen aurkibidea

Jarduera

Egunkaria

03

Eranskinak

1. eranskina

2. eranskina

05

Jarduera

SAIOAREN DESKRIBAPENA

Jardueraren izenburua:

12. GJHa sakonago aztertuz.- Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak.

Tokiak:

Ikasgela

Etapak:

DBHko

Maila:

1. eta 2. mailak

Beharrezko materialak:

6 tableta edo ordenagailu

Post-itak

Bolalumak

Denbora:

60 minutu

SAIOAREN GARAPENA

Testuinguruan jartzea:

Lehenengo, gaia bere testuinguruan kokatuko du irakasleak, eta 2 minutu inguruko bideo labur bat jarriko du 12. GJHari buruz. Bideoa ikusi ostean, gai horrekin lotuta egin daitezkeen ekintzetan pate hartzera bultzatuko dira ikasleak.

Ikasturte honetako goiburuen bidez, 12. GJHa landu nahi da, eta, zehazki, kontsumo eta ekoizpeneko modalitate jasagarriak bermatzea da helburua, ezinbestekoa baita hori gaur egungo eta etorkizuneko belaunaldiak bizitzeko dituzten baliabideei eusteko.

Ondoren, honako bideo hau jarriko dugu: **12. GJHa |Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak**

Gure planeta baliabiderik gabe geratzen ari da, baina biztanleria-indizeak hazten jarraitzen du. 2050ean, hiru planeta beharko lirateke gutxi gorabehera gaur egungo bizi-estiloari eusteko adina baliabide natural izateko.

Gure kontsumo mailak murrizteko, gure kontsumo-ohiturak aldatu behar ditugu... Baina nola? Orain, konfiantza oso-oso jarri nahi dugu zuen lanean, adituen taldearen bidez gure konpromisoa sendotzeko eta jarduera jasagarriak lehenetsi beharraz kontzientziatzeko informazioa bildu eta lantzeko egingo duzuen lan horretan.

“Adituen taldea” dinamika:

Gero, “Adituen taldea” dinamika egingo da. 6 talde osatuko dira ikastaldean. Talde bakoitzak SEDen bideo labur bat ikusiko du tabletan edo PCan, “Kontsumoaren labirintoa” (2 minutu ingurukoa), eta, ondoren, bideo bakoitzean azaltzen denari buruzko txosten bat egin, eta ikaskideei azalduko diete.

- 1. Taldea. **Kontsumoaren labirintoa**
- 2. Taldea. **Iruzurra**
- 3. Taldea. **Kontsumoak gure bizitzetan duen kostua**
- 4. Taldea. **Hazkundera**
- 5. Taldea. **Nola neurtzen da aurrerapena?**
- 6. Taldea. **Ezkatuko aldea**

Aukeratutako materiala ikusiko du talde bakoitzak, eta txosten bat landuko du, bideo bakoitzean zer azaltzen den argitzeko gainerako ikaskideei.

Aurretiazko azalpena irakaslearentzat

Gizarteak dituen baliabideak urriak dira, eta, beraz, ezinbestekoa da baliabide horiek arduraz erabiltzea. Gauza bat erosten dugunean, gure beharrak asetzen baino ez gara ari uste dugu, eta inork ez lukeela sartu behar gure kontuetan. Baina kontsumoa ez da kontsumo hutsa. Produktu bat erosten dudana bakoitzean, neure botoa ematen diet produktu horren fabrikazioari eta horrek dakarren guztiari: produktuok sortzeko moduari (kutsadura handia sortu dezakete, edo haurrak erabil ditzakete lanerako), planetak xurgatu ezin dituen hondakinak sorteari, eta abarri.

Kontsumo arduratsua hainbat erakunde ekologiko, sozial eta politikok defendatzen duten kontzeptu bat da, eta erakunde horiek uste dute gizon-emakumeek beren kontsumo-ohiturak aldatu behar lituzketela, benetako beharretara egokituz beren ohiturak eta kontsumoak zer ondorio dituen kontuan hartuta

Adituen taldeen azalpenak:

Talde bakoitzak bere bideoa azalduko du, modu aktibo batean, eta gainerako ikaskideek **1. eranskina** osatuko dute, eta atera beharreko ondorioak aterako dituzte.

Elkarrekin hausnartuz:

Jende guztiak bere egunerokoan egin ditzakeen ekintzatxoei buruzko testu labur bat irakurriko da (**2. eranskina**)

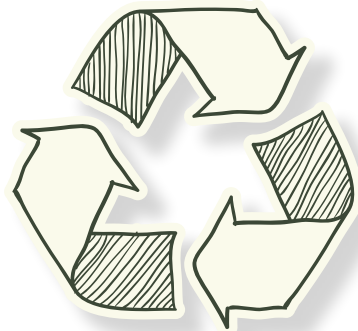
Inplikatzeari:

Saioa amaitzeko, kontsumo arduratsuekin lotuta gauzatu daitezkeen 3 ekintza proposatuko dira azken jardueran.

Proposatu gaur bertan zure familia eta zu zeu arduraz kontsumitzeko egiten has zaitezketen hiru ekintza gutxienez. Idatzi post-it batean, eta itsatsi hozkailuan. Hiruhilekoa amaitzean, proposatutako ekintza horiek gauzatu diren eta zuen helburua bete den ebaluatuko dugu.

Aukerak

denbora falta bada, azken zatia ez egitea erabaki daiteke.

eranskinak

1. eranskina

1 Kontsumoaren labirintoa

Zer zailtasun izaten da labirinto batean?
Zertara bultzatzen gaitu kontsumoaren labirintoak?
Irten al daiteke labirintotik?

2 Iruzurra

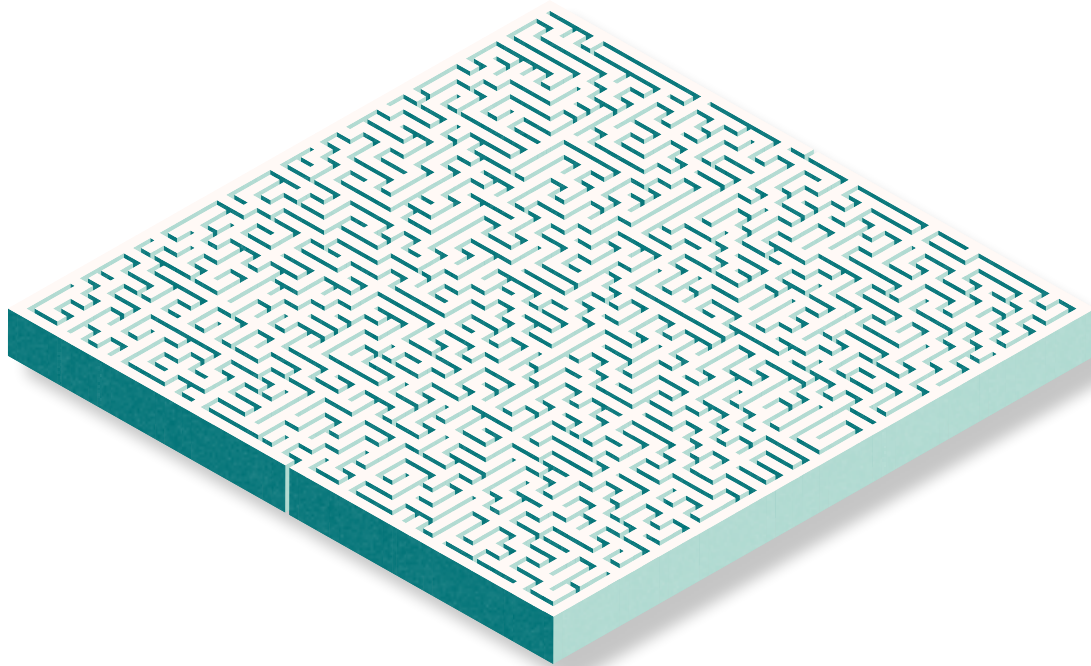
Idatzi zerrenda batean zer estrategia erabiltzen dituzten supermerkatu eta webguneek amua irentsi eta behar ez ditugun gauzak eros ditzagun:
Zer trikimailu erabil ditzakegu guk?

3 Kontsumoak gure bizitzetan duen kostua

Egiaz zerekin ordaintzen dugu erosten duguna?
Zer aholku ematen zaizkigu bideoan?

4 Hazkundera

¿Qué dice la teoría del crecimiento moderno?
Zer dio hazkunderaren teoria modernoak?
Onuragarria da benetan horren modu esponontzialean hazten jarraitzea?
Desazkundera negatiboa da?

Zer adierazten du?

5 Nola neurtzen da aurrerapena?

Zer da BPGa?
BPGak neurtzen al du pertsonen eta ingurumenaren ongizatea?
Kosta ahala kosta hazteak aberastasuna dakar?
Nola neurtzen da ondoen garapena?

6. Ezkutuko aldea

Lowcost produktuak mesedegarriak dira benetan Lurrarentzat? Zergatik?
Uste duzu ezer egin dezakezula hori saihesteko?
Zer egin behar da benetan mundua aldatzeko?

2. eranskina

Webgune honetatik hartu eta egokitutako testua

Linea verde municipal

1

Zerbait erosi aurretik, egin gogoeta eta aztertu ea benetan produktu hori erosi beharra duzun, edo publizitateari, modari edo zure bulkada bati men egiten ari zaren.

2

Zerbait erostea erabakitzen baduzu, ikertu ea zer lehengai erabili den hura egiteko, fabrikatzeko prozesuak zer-nolako eragina duen ingurumenean eta gizartean kalte edo bidegabekeriarik eragin duen.

3

Horrez gain, kontuan hartu erosteko asmoa duzun gauza horren erabilerak nola eragiten dien ingurumenari eta gizarte-inguruneari. Zerbait erosten duzun bakoitzean, aintzat hartu behar duzu sortutako hondakin eta zaborrek zer inpaktu duten ere.

4

Saihestu “behin erabili eta botatzeko” produktuak, behar-beharrezkoak ez badira. Baztertu supermerkatu eta saltokietan eskaintzen dizkizuten plastikozko zorroak. Ahal baduzu, erosketak egitera zoazenean, eraman zeurekin telazko poltsak, paperezkoak, kartoizkoak edota aurrez erabilitako plastikozko zorroak, erabat hondatzen diren arte.

5

Edukia erosi, eta ez ontzia. Askotan, ordaintzen dena gehiago dagokio bilgarriari barruko edukiari baino, bilgarri horiek egiteak eta suntsitzeak duen kostuagatik, eta kontuan hartu behar da askotan zaborretara doazela zuzenean.

6

Erosi aurretik, birziklatu; botatzeko dauzkagun gauza asko berriro erabil daitezke, beste modu batzuetara, besta gauza batzuetarako. Erabili zure irudimena! Saihestu latakako produktuak eta ontziratutakoak ahalik eta gehien. Janariak gordetzeko, askoz egokiagoak dira etxean izan ohi ditugun janari-ontziak eta kristalezko potxoak plastikozko eta aluminiozko ontziak baino.

7

Eman lehentasuna itzuli edo berriro erabil daitezkeen ontzietan datozen produktuei. Erabili eta botatzeko gauzakiak erabiltzen badituzu, hobe konpostagarriak, biodegradagarriak edota birziklagarriak badira. Adibidez, erabili eta botatzeko plater, edalontzi, mahai-tresna, poltsa edota bolalumak izan daitezela material konpostagarritz eginak; esaterako, hobe plastikozkoak baino bioplastikozkoak badira.